

PPP - spolupráca verejného a súkromného sektoru

Author: Adela Vavrušová | Published: 17.10.2007

Charakteristickou črtou pre projekty PPP je, že fungujú na princípe projektového financovania, kde môžu byť príjmy zabezpečené dvomi základnými formami:

1. súkromná spoločnosť vybuduje verejnú infraštruktúru a je dlhodobo zodpovedná za jej prevádzku a údržbu, pričom sa sektor verejnej správy zaviazá platiť ročný poplatok v závislosti od výslednej kvality poskytovanej služby,
2. súkromná spoločnosť vybuduje a dlhodobo prevádzkuje verejnú infraštruktúru a náklady financuje tak, že vyberá poplatky priamo od používateľov.

Vznik PPP

PPP prichádzajú z USA. Je tam totiž tradične väčšia dôvera v trhové sily a prevláda názor, že súkromný sektor dokáže pracovať efektívnejšie ako štátna byrokracia. Kde však vstupuje verejná a súkromná organizácia do partnerstva, treba počítať aj s rizikami, ktoré v prípade zlyhania projektov môžu mať kritický dosah na verejné financie.

Výhody PPP projektov

- Súkromná firma dokáže obvykle zabezpečiť kvalitnejšie a efektívnejšie služby, výstavbu či prevádzkovanie infraštruktúry v porovnaní so štátnou firmou. Dokáže zabezpečiť efektívnejší priebeh projektu, dodržať termín výstavby a neprekročiť náklady.
- PPP projekty môžu zabezpečiť investičné prostriedky bez štátnych záruk a splácanie sa rozloží na dlhé obdobie.
- PPP projekty prinášajú kapitál a môžu pomôcť vybudovať infraštruktúru prípadne rekonštruovať existujúcu infraštruktúru, ktorá sa nerealizovala z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.
- Pri dobre pripravených projektoch PPP sú občania so službami spokojnejší.

Riziká PPP projektov

- PPP projekty sú dlhodobé projekty. Dôsledky v prípade zlyhania projektu PPP presahujú horizont volebného obdobia.
- PPP sú náročné na zabezpečenie transparentnosti výberu súkromného partnera.
- Komplikované, dlhodobé zmluvy PPP prinášajú riziko, že v prípade nevýhodne uzavretých zmlúv vznikajú ťažkosti a dodatočné náklady na právnikov.
- Sektor verejnej správy väčšinou nemá dostatočnú skúsenosť s projektmi PPP a súkromný partner sa snaží vyjednať lepšie podmienky pre seba.

Dôležitou výhodou projektov PPP je, že v prípade dodržania pravidiel Eurostatu, nemusia byť zahrnuté do štátneho rozpočtu. Vo februári 2004 Eurostat vydal smernicu určujúcu spôsob účtovania projektov PPP. Pri realizácii PPP projektov sa vyskytuje veľa druhov rizík. Eurostat zjednodušil a sprehladnil posudzovanie týchto rizík a pri posudzovaní, či sa projekt PPP zahrnie do rozpočtu alebo nie, rozhoduje analýza troch rizík: riziko výstavby, riziko dostupnosti a riziko dopytu. Existuje množstvo foriem PPP, ktoré sa odlišujú

vlastníctvom aktív PPP a delením rizík medzi verejným a súkromným partnerom.

A na Slovensku? Verejné prostriedky na diaľničné spojenie Bratislavy a Košíc stačiť nebudú, informuje vláda

Prepojiť Bratislavu s Košicami komunikáciou D1 do roku 2010 a zámer urýchliť výstavbu diaľničnej siete v SR nebude možné realizovať financovaním výstavby len z verejných prostriedkov a fondov Európskej únie. Niektoré úseky by práve preto mali byť financované prostredníctvom PPP. Situáciu potvrdil aj minister dopravy, pôšt a telekomunikácií Ľubomír Vážny, „Takýto zámer nie je možné naplniť z verejných zdrojov ani zo zdrojov kofinancovania s európskymi fondmi a musí byť k tomu zavedený osobitný prístup cez PPP“. Cez PPP by malo byť podľa Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR financovaných viac ako 164 kilometrov nadradenej cestnej infraštruktúry na Slovensku. Pôjde o 121 kilometrov dlhý úsek D1 medzi Bratislavou a Košicami a 43 kilometrov na úseku R1, a to konkrétne spojenie Nitra-Selenec a Selenec-Hronský Beňadik. Investičné výdavky na realizáciu projektov PPP sa odhadujú na vyše 120 miliárd korún. Materiál presne definujúci, ktoré z pripravovaných diaľničných úsekov na Slovensku je možné postaviť formou financovania cez PPP predloží minister Vážny na začiatku septembra. Podľa šéfa rezortu financií Jána Počiatka si vláda vyhradila právo schvaľovať jednotlivé projekty financované prostredníctvom PPP samostatne, aby sa pri každom z nich dala posúdiť ich výhodnosť.

17.10.2007 09:04, Adela Vavrušová